

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ.

ਏ.ਐਨ. ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ. ਦੁਲਟ, ਜੇ.

ਮੇਸਰਸ ਤਿਲਕਰਾਮ-ਰਾਮਬਖਸ਼, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ। ਬਨਾਮ

ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1957 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 133.

ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ (IV of 2002Bk.)—ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ—ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950) —ਆਰਟੀਕਲ 14—ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕ—ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਲਾਜ—ਕੀ ਵਿਤਕਰੇ ਨਾਲ—ਐਕਟ ਨਵੇਂ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ—ਕੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ—ਖੇਤਰੀ ਵਰਗੀਕਰਨ—ਕੀ ਜਾਇਜ਼—ਆਰਟੀਕਲ 19(1)(f) ਅਤੇ (ਜੀ)—ਕੀ 2002 ਦੇ ਐਕਟ IV ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।—ਆਰਟੀਕਲ 298—ਦਿ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ—ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ—ਕੀ ਬੈਂਕ ਚਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਆਰਟੀਕਲ 299—ਕੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ—ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ (IV ਦਾ 2002 ਬੀ.ਕੇ.)—ਸੈਕਸ਼ਨ 6—ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ—ਦੀ ਸਥਿਤੀ—ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਹੈ।—ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ—ਕੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ—ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ—ਕੀ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ (IV ਦਾ 1882)—ਕੀ ਪੀ ਆਰਟ ਬੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਰਾਜ (ਕਾਨੂੰਨ) ਐਕਟ (1951 ਦਾ III)—5 ਮਈ, 1948 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਦੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ "ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ—ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ—ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ—ਕੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ—ਰੇਵਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ (1890 ਦਾ I)—ਪੈਪਸੂ ਤੱਕ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਕੀ ਐਕਟ IV ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। 2002 ਬੀ.ਕੇ.

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ (IV of 2002 Bk.) ਇੱਕ ਵੈਧ ਐਕਟ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਨਾਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ, ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਹੋਰ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕਾਂ 'ਤੇ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਵੀ ਗੈਰਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ

ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ-ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੇਟ ਰੀ-ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 119 ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਸਾਬਕਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਖੇਤਰੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1)(f) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਬਕਾਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 19 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (f) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦਾ ਮਤਲਬ ਕਦੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਖੋਹਣ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹੋਣ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕੇ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਹਰੇਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 299 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਨੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 299 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਗਵਰਨਰ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਦੇਵਦਾਰੀ ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਮੇਰਾ ਪਤਾ ਲਗਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟ ਬੀ ਸਟੇਟਸ (ਲਾਅਜ਼) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ ਕਦੇ ਵੀ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1951. ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਨੇ ਜੇ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਬਕਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੈਪਸੂ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਐਕਟ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ 5 ਮਈ, 1948 ਅਤੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਦਰਜ ਫੈਸਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫੈਸਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ 5 ਮਈ, 1948 ਜਾਂ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਦੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫਰੇਮ ਆਫ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਹਾਕਮਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੌਂਪੀ ਸੀ

ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਸਮਾਂ। ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪੈਪਸੂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਿਹਾ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਆਸੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਮੂਲ ਨੇਮ ਜਾਂ ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890, ਦੇ ਪੈਪਸੂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਕੇ, ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 27 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਦੇ ਰਿਕਵਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮਨਾਹੀ ਜਾਂ ਮੰਦਾਮਸ ਆਦਿ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 3 ਦੁਆਰਾ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ।

ਸੀ.ਬੀ. ਅਗਰਵਾਲ, ਡੀ.ਐਸ. ਨੇਹਰਾ ਅਤੇ ਕੇ.ਪੀ. ਭੰਡਾਰੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਦੁਲਟ. ਜੇ.—ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੁਝ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ (2002 ਬੀਕੇ ਦਾ ਨੰਬਰ IV)। ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ 4,98,589-1-6 ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੁਪਏ. 25,691 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇਕ ਹੋਰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ (1958 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 389) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਆਧਾਰ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨਜਿੱਠਣਾ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਦੇ ਮੇਸਰਸ ਤਿਲਕਰਾਮ ਰਾਮਬਖਸ਼ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫਰਮ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ 23 ਮਈ 1953 ਨੂੰ ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ "ਰਾਜ ਬਕਾਇਆ" ਨੂੰ ਰਾਜ ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਜਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਡਿਫਾਲਟਰ ਤੋਂ ਉਸਦੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ (6) ਅਧੀਨ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਰਕਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਢੰਗਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ, ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਹੋਰ ਢੰਗਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ਿਮ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲੈਕਟਰ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ

ਵੇਲ. X III] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1389

ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਕਮ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੇਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ, ਬੇਸ਼ਕ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹਨ। ਫਰੇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਬਕਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਬਕਾਇਆ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਢੰਗ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"3. (i) ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਬਕਾਇਆ ਹੈ, ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ।

(ii) ਨੋਟਿਸ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਸਨ ਅਤੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਜਿਸਨੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ (ਇੱਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਦਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ: ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਮਿਤੀ ਇੰਨੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 15 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

- (iii) ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿਫਾਲਟਰ ਹਨ, ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
- (iv) ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਕਿਸੇ ਸਟੈਂਪ ਡਿਊਟੀ ਨਾਲ ਚਾਰਜਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਿਯਮ 5 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ, ਜੇਕਰ ਇਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਕਦਮ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 6 ਫਿਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਜੇਕਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਰੈਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ। ਦਿਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਉਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਸਹੀ ਰਕਮ। ਨਿਯਮ 7 ਫਿਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-
- “7. (i) ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਿਛਲੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟਰ ਮਿਤੀ, ਉਹ ਨਾਜ਼ਿਮ ਜਾਂ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ।
- (ii) ਜਿੱਥੇ ਡਿਫਾਲਟਰ ਉਕਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ਿਮ ਜਾਂ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ-ਜਨਰਲ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਸੂਲਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 8 ਨਿਯਮ 5 ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ 6 ਇੰਚਾਰਜ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਹੁਕਮ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੈਂਕ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 27 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਕਵਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ- ਕਿ ਅਸਲ ਤੱਥ ਕੁਝ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ 7 ਫਰਵਰੀ 1955 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3 ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 4 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 26 ਮਾਰਚ, 1955 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ 31 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਦੀ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ, ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰਕਮ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਆਜ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਸੀ ਜੋ ਉਹ 'ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਮੰਦੀ' ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਆਜ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਾਜਬ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਸੂਲੀ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਪਰ, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ 21 ਨਵੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

7 ਦਸੰਬਰ, 1955, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੰਬੰਧੀ ਕੇਸ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। 22 ਦਸੰਬਰ, 1955 ਨੂੰ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। 6 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਜਵਾਬ ਭੇਜਿਆ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ 27 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 10000 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਤੋਂ 4,98,589-1-6 ਬਕਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਕੇਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਡਿਊਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਯੂਨੀਅਨ 1948 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗਠਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ 5 ਮਈ, 1948 ਨੂੰ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਵੀ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਘ ਲਈ ਇੱਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਿਆਰ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਅੰਤਰਿਮ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕੋਲ ਸੰਘ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਇਸ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਟ ਵਾਂਗ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ "ਅਜਿਹੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਨੂੰ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਉਸਨੇ 20 ਅਗਸਤ, 1948 ਨੂੰ ਆਰਡੀਨੈਂਸ I 2005 ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

“ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਐਕਟ, ਨਿਯਮ, ਨਿਯਮ, ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਹਿਦਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਫੁਰਮਾਨ-ਏ-ਸ਼ਾਹੀ, ਇਸ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਉਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ

ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ ਕਰੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਪੈਪਸੂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ਼ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ। ਇੱਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ (2005 Bk ਦਾ XVI) ਨੰਬਰ I ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਵਿੱਚ ਛੇਟੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰ ਕੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬੁਲਾਉਣੀ ਬੇਲੋੜੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪੈਪਸੂ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਨੂੰ, ਪਟਿਆਲਾ ਸਮੇਤ ਅੱਠ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਹੀ ਅੱਠ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇੱਕ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੇ ਮੂਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ X ਦੇ ਪੈਰਾ (2) ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ "ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਕਦੇ ਮੀਟਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੋਈ, ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੈਪਸੂ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ।

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਬੇਨਤੀ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਅਵੈਧ ਸੀ, ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਾਗੂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਮਿਆਦ ਪੁੱਗ ਗਈ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਵੈਧ ਸੀ, ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਮੂਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 20 ਅਗਸਤ, 1948 ਤੋਂ, ਹਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਵਿਗਿਆਪਨ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ " ਸ਼ਾਸਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਥਾਰਟੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ, ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ

ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਵਲ ਇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ "ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਰਤੱਵ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਅਨੁਪਾਤਕ ਹਨ। ਸੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ", ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਬਚੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਟ੍ਰਾਂਜੈਕਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਹੁੰਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਹੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫੈਸਲੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਆਸੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਇਹਨਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 366 ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ 5 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੌਦੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਈ, 1948, ਜਾਂ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਫਰੇਮ ਆਫ ਰੈਫਰੈਂਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਜਿਹੇ ਸੌਦੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਦੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਨੋਮ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਭਟਕਣਾ ਅਤੇ ਤਾਕੀਦ ਕਰੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੈਂਕ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਕੋਲ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸੰਕਲਪ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪ, ਨਿਪਟਾਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬਹਿਸਯੋਗ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਏ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੋਸ, ਜੇ., ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 'ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ' ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ, ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਨਾ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬੇਨਤੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤਾਕਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਸੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸਨ, ਪਰ ਉਹੀ ਸ਼ਾਸਕ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਏ। ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵੈਧ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਕਮਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੁੰਦੀ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਖੁਦ ਹਾਕਮਾਂ ਕੋਲ ਹੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨੇਮ ਦੇ ਅਜੀਬ ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਵਿਧਾਨਕ

(1) 1955 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 415

ਸ਼ਾਇਦ ਹਰ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਸਿਰਫ ਇਕ ਹੋਰ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਦਾ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਾਇਦ ਹਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਯੋਗ ਯੰਤਰ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸਮੁੱਚਾ ਕਨਫਰਮ ਮਿਸ਼ਨ, ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਕਲਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਅਰਥ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਚਰਚਾ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਵਾਜ਼ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਕੋਈ ਅਦਾਲਤ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ। ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਅਸਲ ਨੇਮ ਜਾਂ ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਬਾਰੇ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਪਿਰਥੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਟੇਟ ਆਫ ਪੈਪਸੂ (1) ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਨਾਲ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ 12 ਮਾਰਚ, 1958 ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਦੌਲਤ ਰਾਮ ਜੀਵਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਦਿ ਬੈਂਕ ਆਫ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਰਾਏ ਬਣਾਈ ਕਿ ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਅਵੈਧ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੁਬਾਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ 12 ਦੇ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅੱਠ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਪੈਪਸੂ 161

(2) 1957 ਦਾ ਸੀ.ਡਬਲਿਊ. 941

5 ਮਈ 1948, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਰਪਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਅੱਠ ਸ਼ਾਸਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਕਰਨ ਦੇ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਏ। ਅੰਤਰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਖੌਤੀ ਨਿਯਮ ਨਿਆਂਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਚਿੰਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਣ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਮੈਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਰਥੀ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਪੈਪਸੂ ਰਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1949 ਦੇ ਪੂਰਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੂਨੀਅਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ।

ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦਾ ਅਗਲਾ ਹਮਲਾ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ (1890 ਦਾ ਨੰਬਰ I), ਜਾਂ 1950 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਨੰ. XXXIII ਦੁਆਰਾ ਪੈਪਸੂ ਲਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ। ਉਸ ਐਕਟ ਨੇ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890 ਨੂੰ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ।, ਪੈਪਸੂ ਨੂੰ, ਅਤੇ ਵਿਸਤਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੇ ਕਿਹਾ-

“ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ, ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਵਿਲੀਨ ਹੋਏ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੈ।

ਕੂਚ ਬਿਹਾਰ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ (ਜਾਂਚ ਕਮਿਸ਼ਨ) ਐਕਟ, 1947 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1933 ਪੈਪਸੂ 161

(1947 ਦਾ XXX), ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਲਈ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਨੂੰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਐਕਟ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਚਲਾਉਣ ਲਈ. ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890, ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਉਹ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੇ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਫ਼ੀ ਵਿਵਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੇਲ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੈਵੇਨਿਊ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ, 1890 ਦੀ ਧਾਰਾ 7, ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਸਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਕਮਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ 1890 ਦੇ ਐਕਟ I ਦੇ ਪੈਪਸੂ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਕੇ, ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਡਿਊਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੋ ਅਧਾਰਾਂ 'ਤੇ-

(1) ਕਿ ਇਹ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਹੁਦਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(2) ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਹਿਲੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਵੱਲੋਂ ਇੰਨੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗੈਰਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਮੈਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਵਿਚਾਰ ਸਾਰੇ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਵਿਹਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਲਗਭਗ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰੇ ਰਾਜ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਦੂਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਵਿਵਹਾਰਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਸਮਝੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਖੇਤਰੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਠੋਸ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲੇ, ਫਰੈਂਕ ਜੇ. ਬੋਮਨ ਬਨਾਮ ਐਡਵਰਡ ਏ. ਲੇਵਿਸ (1), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਸਾਡੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ

(1) (1880) 111 ਯੂ.ਐਸ. 22

ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਮਿਸੂਰੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਉਂਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਣ-ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਰਾਜ਼। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਬ੍ਰੈਡਲੀ, ਜੇ., ਨੇ ਦੱਖਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਨਿਆਂਪੂਰਨ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰੀ ਜਾਂ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ-

"ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਮੈਕਸੀਕਨ ਰਾਜ ਸੰਧੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਰਾਜ ਜਾਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਮੈਕਸੀਕਨ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕਤਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਦਲਾਅ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ, ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ 14 ਵੀਂ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਪੱਖ ਨਿਰਮਾਣ ਦੁਆਰਾ ਵਰਜਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਕੱਲੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਬਕਾ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਪੁਨਰ ਸੰਗਠਨ ਐਕਟ, 1956; ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਰਲੇਵੇਂ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰ, ਧਾਰਾ 119- ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ

"ਭਾਗ II ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰੀ ਸੰਦਰਭ ਰਾਜ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਸਮਰੱਥ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਨਿਯਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਫ਼ੀ ਸਾਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਚਾਨਕ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬੁੱਧੀਮਾਨ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਲੇਵੇਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਨਿਰਵਿਘਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਹਾਲ ਛੱਡਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਤੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਭਰੋਸਾ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਾਓ ਮਨੋਹਰ ਸਿੰਘ ਜੀ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਗੀਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਰਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਿਤ ਹੋਰ ਜਗੀਰਦਾਰ ਇਸ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 297

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਜਾਗੀਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਜਗੀਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਨਵਾਂ ਰਾਜ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਅਣਗੌਲੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਜਾਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਖੋਹਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਫੈਸਲੇ, ਫਰੈਂਕ ਜੇ. ਬੋਮਨ ਬਨਾਮ ਐਡਵਰਡ ਏ. ਲੁਈਸ (1) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਬਦਲਾਅ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਸਾਨੂੰ ਹੁਣ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੰਸਦ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸੰਸਦ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ, ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਦੋ ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ ਅਤੇ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਸਮਝਦਾਰੀ ਸਮਝਦੀ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ ਸਾਡੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ, ਰਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਡਾਲਮੀਆ ਬਨਾਮ ਜਸਟਿਸ ਤੋਂਡੇਲਕਰ (2) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਐਸ.ਆਰ. ਦਾਸ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 547-548 'ਤੇ ਛੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਰੱਖੇ-

(ਏ) ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇ

(1) (1880) ਯੂ.ਐੱਸ. 22

(2) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1958 ਐਸ.ਸੀ. 538

- ਜੇ, ਕੁਝ ਖਾਸ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਜੇ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਸ ਇਕੱਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (ਬੀ) ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇੱਕ ਧਾਰਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਝ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਹਮਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਹੋਈ ਹੈ;
- (c) ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਭਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੱਲ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਤਕਰਾ ਢੁਕਵੇਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ;
- (d) ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਲੋੜ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ;
- (e) ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਆਮ ਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਆਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਸਮਿਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਹਰ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਮੌਜੂਦ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ; ਅਤੇ
- (f) ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚੰਗੀ ਨਿਹਚਾ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਵਿਧਾਨਕਤਾ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਅਣਦੱਸੇ ਅਤੇ ਅਣਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਜਾਂ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ।"

(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 119 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ। ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ (ਐਫ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਵਰਗੀਕਰਨ ਚੰਗੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟਿਕਾਉ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸੰਸਦ ਦਾ ਪੁਨਰਗਠਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰਨ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਦੂਜੇ ਵਿਕਲਪ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਪੁਨਰਗਠਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਸ ਕੇਰਸ 'ਤੇ ਕੀ ਵਾਜਬ 'ਇਤਰਾਜ਼' ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਕੇਸ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਪਰ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਅਦਾਲਤ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਆਧਾਰ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੰਨਾਂਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਠੋਸ ਕਾਰਨ ਸਨ।

(1) ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1954 ਐਸ.ਸੀ. 297

ਪੈਪਸੂ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪਮਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 19, ਧਾਰਾਵਾਂ (ਐਫ) ਅਤੇ (ਜੀ) ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਜ਼ ਕਾਰੋਬਾਰ. ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਇਕਬਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਬਿਲਕੁਲ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪੇਸ਼ੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਬਕਾਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਨਿਪਟਾਉਣ ਜਾਂ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ਾ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਲੀਲ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਐਕਟ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।, ਅਤੇ ਇਹ ਆਰਟੀਕਲ 19 ਦੁਆਰਾ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹੋਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 19 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (f) ਅਤੇ (ਜੀ) ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨ। ਜਿਸਦਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੱਕ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਪੇਸ਼ੇ, ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਤ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਕਿਸੇ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕਥਿਤ ਗੈਰ-ਵਾਜਬਤਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ

ਵੇਲ. XII] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1407

ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਅਗਲਾ ਆਧਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 295 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ-

"295. (1) ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ--

(ਏ) ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਕਿਸੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ

ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ B ਵਿੱਚ ਨਿਰਦਿਸ਼ਟ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਨਿਵਾਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਅਜਿਹੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੋਣਗੇ

ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ, ਅਤੇ

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ

ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਰਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਗੇ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ

ਜਿਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸਨ

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗਾ

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਗਿਣੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੂਨੀਅਨ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ,

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਸ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ।

(2) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਾ, ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ B ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ, ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਰੰਭ ਤੋਂ, ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।, ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਹੋਰ, ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ।"

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਰਟੀਕਲ 295 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਣ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਉਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਟੀਕਲ 295 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਘ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਰਾਜ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਅਸਲ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਪੈਪਸੂ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਪੈਪਸੂ ਦੇ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 278, 291, 295 ਅਤੇ 306 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਸਮਝੌਤਾ, ਜੋ ਦਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣਾ ਹੈ

ਵੇਲ. X II] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1409

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਭਾਗ ਬੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 295 ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਵਿੱਤ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ, 1948-49 ਦੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਭਾਗ II ਵਿੱਚ, ਪੈਪਸੂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ 'ਸੰਘੀ' ਕਾਰਜਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਉਤਪਾਦਕ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਵੇਗੀ, ਇਹ (1) ਰੇਲਵੇ, (2) ਟੈਲੀਫੋਨ, ਅਤੇ (3)) ਪੇਸਟਾਂ ਅਤੇ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਫਸ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ-

“(ਬੀ) ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਉਤਪਾਦਕ ਪੂੰਜੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗੀ। ਉਹ : -

ਰੁ. (ਲੱਖ)।

*ਬਿਜਲੀ ਸਕੀਮਾਂ"

*ਰਾਜ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ (ਰੇਲਵੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ)"

*ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਚਿੰਤਾਵਾਂ"

ਉਤਪਾਦਕ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਕੰਮ

ਕੁੱਲ "

*ਵਿਭਾਗੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਚਾਲਿਤ"

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ

ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ 'ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ' ਸਮੀਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਕਿ ਕੀ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਯੂਨੀਅਨ.

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਂਕਿੰਗ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਕੋਈ ਵੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਅਵੈਧ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਵਾਦ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਮਾਮਲਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਰਾਜ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਇੱਕ ਵਿਭਾਗ ਵਜੋਂ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇ ਕੰਮ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੈਂਕ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕਦੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਸੀ, ਤਾਂ ਸੱਤਵੀਂ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਜੋ ਆਰਟੀਕਲ 298 ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ-

"ਸੰਘ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਤੱਕ ਵਧੇਗੀ * * *"
ਇਸ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਵਾਂ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਿਰਫ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ। ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ, ਇਸ ਲਈ, ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਸਵੀਕਾਰ ਤੱਥ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਇੱਕ ਬਰਾਬਰ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ,

ਵੇਲ. X II] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1411

ਅਤੇ ਉਸ ਤੱਥ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ 1951 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ III ਦੁਆਰਾ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੀ ਗਿਰਵੀਨਾਮੇ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 58 (f) ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਕਲਕੱਤਾ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਗਿਰਵੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਦਲੀਲ 1951 ਦੇ ਐਕਟ III ਦੀ ਗਲਤ ਪੜਚੋਲ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਐਕਟ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜ (ਕਾਨੂੰਨ) ਐਕਟ, 1951 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਸਮੇਤ ਕਈ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਹੱਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਸੈਕਸ਼ਨ I ਦੇ ਪੈਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ—ਜੋ ਕਿ ਬਦਲਾਵ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਦੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਜੋਂ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ 'ਐਕਸ ਟੈਟ' ਧਾਰਾ 1951 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ III ਦੁਆਰਾ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਛੂਹਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਧਾਰਾ ਅਜੇ ਵੀ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ-

"ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਭਾਗ 'ਬੀ' ਰਾਜਾਂ, ਬੰਬਈ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।" 1951 ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ III ਨੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ ਬੀ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹਾ ਕਦੇ ਵੀ ਪੈਪਸੂ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਉੱਥੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘੋਖਣਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਇਹ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਵਿਚਕਾਰ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਰਾਜ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਇਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 299 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਖਾਸ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਗਟ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਰ ਕਰਜ਼ਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਨੂੰ ਆਰਟੀਕਲ 299 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਰਾਹੀਂ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵੱਲ ਮੁੜਿਆ। ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਲਈ. ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਪਟਿਆਲਾ ਰਿਕਵਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਬਕਾਇਆ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ, ਉਹ ਇੱਕ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6, ਧਾਰਾ 6 ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਲਦੀ ਹੈ-

“6. (1) ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ I ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ਿਮ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮ II ਵਿੱਚ ਲੇਖਾਕਾਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇਗਾ:

ਵੇਲ. XII] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1413

ਬਸਰਤੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਰਜਿਸਟਰਾਰ, ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾਵਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਸਕੱਤਰ ਇੰਚਾਰਜ ਰਾਹੀਂ ਨਾਜ਼ਿਮ ਅਤੇ ਲੇਖਾਕਾਰ-ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਭੇਜੇਗਾ। ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਕਾਊਂਟਰ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਦ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਸਹੀ ਹੈ।

ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟਿਆਲਾ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਅਰਥਾਤ ਸਰਦਾਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ, ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਰਜੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਪਰਸੂ ਦੇ ਰਾਜਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵੱਲੋਂ 26 ਅਕਤੂਬਰ 1956 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਫਰਕ ਕਿਵੇਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ 26 ਅਕਤੂਬਰ, 1956 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ, ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ, ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਜਵਾਬੀ ਹਸਤਾਖਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਕੱਤਰ.

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਆਪਣੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸੁਣਾਈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਇੰਨੇ ਸਖ਼ਤ ਅਤੇ ਮਨਮਾਨੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁੱਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਦੂਜਾ ਹਿੱਸਾ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਲੋੜੀਂਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਲਾਈ ਗਈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕਲੇਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੁਣ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਸਿਰਫ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇਦਾਰ - ਭਾਗੀਰਥ ਮਾਈ - ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ - ਜੋ ਕਿ ਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਸਾਂਝੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਫਰਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗੀਰਥ ਮਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਡੀਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਫਰਮ, ਮੇਸਰਸ ਤਿਲਕਰਾਮ ਰਾਮਬਖਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਉਸੇ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੋਟਿਸ ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਕਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਚਿਤ ਮੌਕੇ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ,

ਮੰਨੇ ਕਿ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਲ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ-

(1) ਇਹ ਐਕਟ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੈਅ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੱਖਪਾਤੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ;

(2) ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੰਖੇਪ ਹੈ ਅਤੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਦੁਬਾਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ; ਅਤੇ

(3) ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੰਬਰ (1) ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਿੱਜੀ ਹਿੱਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸੁਝਾਅ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਨਸੋਲਵੈਂਸੀ ਜੱਜ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਜੱਜ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸਮਾਨ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਨੰਬਰ (2) ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬਾਰੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ, ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਆਮ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ

ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰੋ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰੱਖਿਆ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੀਜੇ ਨੁਕਤੇ ਬਾਰੇ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦਾ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪੱਤੀ ਐਕਟ, 1950 ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਮ ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਗਰਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਈ ਹੋਰ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਕਾਇਆ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਅਤੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਜਾਂ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਹੱਦ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਤਕਨੀਕੀ ਪਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਰਥ ਬਹਿਸ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ

VOL. X II] ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ 1417

ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਾਜ਼ਿਮ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ਿਮ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਕਲੈਕਟਰ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ.

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਰਕਮ ਨੂੰ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਆਜ ਵੀ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਵੀ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। 'ਤੇ ਬੇਨਤੀਆਂ ਦੇ ਪੂਰੇ ਸੈੱਟ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਤੱਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਸਾਨੂੰ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। .

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ.

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਬਿਸ਼ਨ ਨਦਰੇਨ ਅਤੇ ਐੱਸ.ਬੀ. ਕੈਪੂਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ.ਜੇ.

ਬ੍ਰਿਜ ਮੋਹਨ ਲਾਲ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ ਕਿਸ਼ੋਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ।

1956 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 413-D.

ਕੇਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)—ਆਰਡਰ 41 1959 ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਅਤੇ 33—ਦਾ ਦਾਇਰੇ—ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਧਿਰ ਨਹੀਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Balwinder Singh.

Translator